

Dvorski potok izpadel iz plana Območne vodne skupnosti Ljubljana—Sava

»Lani in letos smo izvedli v občini Ljubljana—Šiška naslednja vodnogospodarska vzdrževalna dela,« je pričel naštevati vodja vzdrževalnih del v Vodnogospodarskem podjetju HIDROTEHNIK Ljubljana, Jure ŠIRME: »Joškov in Jelhov graben v Stanežičah, jez na Sorji v Goričanah pri tovarni Aero, ponikalico pod Gunceljskim hribom, pragova na Savi pri Rojah, Gameljščico in Polšnik. Iz plana Območne vodne skupnosti Ljubljana—Sava pa je izpadla ureditev Dvorskega potoka, ker je v trasi tega vodotoka tudi vodovod. Ker upravni organ ni uskladi del med vodnim gospodarstvom in vodovodom ta dela, kot sem že povedal, niso prišla v letošnji plan.«

VGP Hidrotehnik opravlja vzdrževalna in investicijska dela na vseh nižinskih vodotokih OVS Ljubljana—Sava. Vodotoki iz šišenske občine niso prav pogosto v planih del. Zakaj?

»Moram reči, da se krajevne skupnosti zelo trudijo, da bi prišli njihovi vodotoki v letne plane vzdrževalnih in drugih del. To jim največkrat tudi uspe. Potem pa se ustavi. Občinski upravni organ ne sprejme dela pri uresničitvi plana OVS Ljubljana—Sava tudi kot del svoje zadolžitve, ampak miruje, ali pa celo ravna tako, da zaradi njihovega stališča, n. pr. pri Joškovem in Jelhovem grabnu ni mogla urediti zadev z lastniki niti krajevna skupnost. Nerešena razmerja z lastniki ob teh vodotokih so pripeljala do tega, da smo imeli obiske številnih inšpektorjev in, da smo nekajkrat morali stroje celo odpeljati. Pa smo v dobro krajanov Stanežič in bodočega zazidalnega območja uredili 500

m Joškovega in 300 m Jelhovega grabna in odpeljali na odlagališče peskokopa GP Ingrad 5000 kubičnih metrov odpadnega materiala. Dela so bila vredna na 120 milijonov dinarjev. Bila bi verjetno cenejša, če bi v šišenski občini delali tako kot n. pr. v kamniški, kjer izdajo odlok o poteku vzdrževalnih del na vodotoku in obvestijo o tem vse lastnike in uporabnike zemljišč.«

Omenjate OVS Ljubljana—Sava. Zano je, da ima ta t. im. delegatsko konferenco ljubljanskih občin in skupščino. So delegati iz šišenske občine zainteresirani za delo te samoupravne interesne skupnosti materialnega značaja?

»Zadnje vprašanje, ki so ga postavljali delegati iz Šiške, mislim, da je bilo lani, se je nanašalo na melioracijska dela na vodiškem polju. Spraševali so tudi o gradnji čistilne naprave pri tovarni AERO Medvode in njeni vključenosti v ljubljansko čistilno napravo. Drugih vprašanj in problemov ni bilo slišati. Lahko rečem, da so delegati iz Šiške najredkeje prisotni na sejah in zasedanjih organov OVS Ljubljana—Sava.«

Zanimivo je, da se za njeno in vaše delo močno zanimajo tudi najvišji predstavniki občinskih skupščin in njenih organov. Kako je s tem v šišenski občini?

»Stanje je podobno kot pri delegacijah, kljub temu, da OVS Ljubljana—Sava priznava prav najodgovornejši ljudje iz občin ljubljanskega območja, da zna izredno dobro prisluhniti ozemlju, na katerem deluje in tudi vestno izpolnjuje dogovorjene naloge.«

Stane Jesenovec

Dovolj denarja za izobraževanje obrtnih delavcev

Znanje — najcenejša naložba

Kadar govorimo in pišemo o drobnem gospodarstvu, nekateri pomislimo na obrtne delavnice proizvodnega in storitvenega značaja, drugi pa na majhna podjetja obrtnega značaja. Če v prvem segmentu drobnega gospodarstva večkrat omenjamo nosilce obrti, pa v drugem prav gotovo dajemo prednost delavcem. Delavci iz obrtnih delavnic in iz podjetij obrtnega značaja so se letos tudi prvič zbrali (12.9.) na tako imenovanem 5. delovnem in tovariškem srečanju obrtnih delavcev Slovenije v Teharjih pri Celju.

Za delavce pri obrtnih skrbni za finančno plat izobraževanja ob delu in iz dela (!), za širjenje splošnega znanja in za kulturno bogatenje Medobčinski sklad za izobraževanje delavcev na področju samostojnega osebnega dela Ljubljana, Miklošičeva 26. Občinski odbor sindikata obrti Ljubljana—Šiška pa rešuje njihove statusne zadeve, omogoča koriščenje dopusta, spodbuja športno dejavnost in se trudi, da bi lahko delavcem pri obrtnih intenzivneje pomagali pri reševanju stanovanjske problematike.

V naši občini je po podatkih iz 1985. leta zaposlenih v obrtnih delavnicah 1610 delavcev in delavk. Med njimi je 53 odstotkov kvalificiranih, 45 odstotkov nekvalificiranih, 2 odstotka administrativnih delavcev in nekaj delavcev z drugimi stopnjami izobrazbe.

Iz poročila o delu sklada je mogoče razbrati, da so se delavci in delavke lani udeleževali šolanja na srednji stopnji (6), v visokošolskih ustanovah (3), pri tečajih iz varstva pri delu (280), na tečaju iz vodenja pos-

lovnih knjig (1), tujih jezikov (3), za poklicnega voznika (1), za voznika viličarja (1), raznih drugih tečajih (1), pri Narta studiu. Radi so se udeležili poučnih izletov po Sloveniji, Jugoslaviji in v tujino ter gledaliških, opernih in drugih predstav v ljubljanskih in drugih kulturnih ustanovah.

Žal pa tudi med delavci in delavkami pri obrtnih v naši občini ni nikogar, ki bi se odločil za **dokončanje osnovne šole, za učenje slovenščine, za izobraževanje iz dela** (redno šolanje), kljub temu, da ni denarnih ovir, da se ne bi udeleževali tudi teh oblik izobraževanja.

Letošnji plan financiranja izobraževanja ob delu in iz dela je še bogatejši kot pretekla leta. Ker pa bi bilo navajanje 26 postavk plana šolanja prezahtevno, naj še enkrat zabeležimo, da je mogoče vse podatke o tem dobiti na Miklošičevi 26 v Ljubljani.

Ker smo omenili OO ZS, navedimo, da je v njej manj kot polovica delavcev pri obrtnih, kljub temu, da je šišenska osnovna organizacija, ki ji predseduje Miro Milošević, zelo delavna in je zato letos prejela republiško priznanje in častno plaketo Sindikata delavcev obrti Slovenije. Skupaj z občinskim sindikalnim svetom si bo prizadevala, da bi dobili tudi sekretarja za drobno gospodarstvo in, da bi oblikovali sklad skupne porabe po zgledu združenega dela tudi za delavce pri obrtnih. To bi bil pomemben korak k izenačitvi položaja delavca v samostojnem osebnem delu z delavcem v združenem delu.

Stane Jesenovec

Ob tednu alkoholizma

Alkoholizem med mladimi zaskrbljujoč

V naši občini se glede alkoholizma ne razlikujemo bistveno od ostalih. Obnašamo se kot da sploh ni tako resen problem in da alkoholikov skoraj ni. Žal analize govore drugače: zaradi alkoholizma trpi v Sloveniji neposredno ali posredno skoraj pol milijona ljudi.

Še vedno imamo za alkoholike le skrajno propadle pijance, ki so navadno agresivnega vedenja, nikakor pa ne uglednih občanov, ki po ves dan po malem pijejo („dolivajo“) in so psihično, včasih pa so tudi že fizično zasvojeni. Zavedati se moramo, da imamo širok spekter različnih tipov alkoholikov. Za vse pa velja, da so se razvili iz tako imenovanih „zmernih pivcev“.

Vse več se govori o „alkoholičarskem življenjskem stilu“.

Zavedati se moramo družbenih korenin alkoholizma:

1. Tradicionalne navade pitja ob vsaki priložnosti in pretirana strpnost do socialnega vedenja alkoholikov.

2. Še vedno je precej zmot okoli pitja, npr. da lahko koristi zdravju. Poudariti moramo, da današnja medicinska znanost tega ni mogla dokazati niti z eno samo raziskavo, nič koliko pa je študij o škodljivosti alkohola.

3. Proizvodnja alkoholnih pijač — ogromno ljudi živi od proizvodnje alkoholnih pijač.

Davek, ki ga plačuje družba zaradi posledic alkoholizma je neprecenljiva

— velika gospodarska škoda, — na tisoče pacientov s telesnimi okvarami (jetno cirozo, kroničnim vnetjem trebušne slinavke, alkoholno bebovostjo, okvaro živcev, želodca itd.), — na tisoče nesreč na delovnem mestu zaradi alkohola, ki zmanjšuje pozornost in vpliva naupočasnost gibov;

— nesreče v prometu z invalidnostjo in s smrtnim izidom, — odsotnost z delovnega mesta, — trpljenje družinskih članov zaradi alkoholizma. Vzorec reševanja življenjskih težav, ki je neustre-

zen pri alkoholiku prevzemajo otroci in na ta način se tragedija alkoholizma v družini prenaša na naslednje generacije,

— slaba delovna storilnost in slabša proizvodnja zaradi vse pogostejše uporabe alkohola v delovnem času,

— poslabšanje delovnih odnosov,

— stroški za zdravljenje alkoholikov ter predčasne upokojitve,

— večina agresivnih dejanj (uboji, posilstva...) so narejena pod vplivom alkohola,

— samomori med alkoholiki so precej pogostejši kot med nealkoholiki, kot tak bi lahko tretirali alko-

Nadaljevanje na 13. strani

Lovci za memorial F. Jernejca

V Šiški delujejo tudi štiri lovske družine, ki so med seboj delovno odlično povezane. Lovska družina Medvode vključuje 64 lovcev, LD Šmarna gora 57, LD Vodice 52 in LD Toško čelo 41 članov.

Zelena bratovščina slovi po svojih običajih, tradicijah, pa tudi po lovski latovščini. Lovci imajo izredno izdelana pravila, ki jih tudi upoštevajo pri svojem delu. Da to ni kar tako, dokazujejo številna tekmovanja med lovci, ko strogi sodniki ne oprostijo niti najmanjših spodrsiljav, ne poznajo familijarnosti in sodijo rezultate po pravilih, ki so jih sami sprejeli.

Vsako leto se šišenski lovci zberejo na drugem koncu občine, da s tekmovanji in streljanju na glinaste golobe in v tarčo srnjaka počastijo spomin F. Jernejca.

Letošnjega julija so se pod pokroviteljstvom Občinske konference SZDL Ljubljana-Šiška zbrali v vasi Selo pri koči lovske družine Vodice, ki je organizirala to zanimivo srečanje lovcev.

Lepo vreme, pravo lovsko vzdušje ob balinanju in ražnju, je nagradilo najboljše lovske strelce. Glavni sodnik Karel Kregar je ob zaključku tekmovanja razdelil diplome in prehodni pokal.

V skupni uvrstitvi so osvojili prvo mesto in prehodni pokal lovci LD Šmarna gora. Drugo mesto so osvojili lovci LD Toško čelo, tretje pa LD Vodice. V konkurenci posameznikov je imel največ športne sreče (in lovske spretnosti) Franc Barbič iz LD Šmarna gora, drugo mesto je osvojil Damjan Petač iz LD Medvode, tretje pa Vinko Tomažič iz LD Toško čelo.

Lovci se med seboj dobro povezujejo, kljub temu, da imajo točno določene lovske revirje. Tudi s krajevno skupnostjo so povezani, saj jih vežejo isti cilji, ko gre za ohranitev oziroma varstvo narave. Tudi z razvojem lovcev v Šiški smo lahko zadovoljni. LD Šmarna gora je povečala npr. lovsko kočjo. Koča LD Toško čelo je odprta tudi za nečlane družine. LD Medvode je skupno z gozdnim gospodarstvom uspela priti do nove hladilnice itd. Lovci so odprti ljudje in sprejmejo medse vsakogar. Med uradne lovce pa ni kar tako priti. Tu so pa že stroga pravila... Pravijo, da jih ni preveč, so pa zato pridni, disciplinirani, financirajo pa se sami. Tako beležijo številne udarniške delovne ure. Dežustva v lovskih kočah vsak vikend pa so določena za več mesecev v naprej.

Tone Simončič

Nadaljevanje s 4. strani

holizem kot počasen samomor z zastrupitvijo.

Preventiva

Praviloma naj bi se začela že v materinici. Vsak kozarec, ki ga popije nosečnica, je hud strup za še nerojenega otroka. Dokazano je, da alkoholičarke pogosteje rojevajo telesno in duševno defektne otroke, enako velja tudi za kadilke.

Vzgoja za trezno življenje naj bi se začela v družini. Na žalost pa so dejstva drugačna. Anonimna anketa, ki sem jo pred leti izvedel na nekaterih osnovnih šolah v šišenski občini je pokazala, da je velika večina učencev 7. in 8. razredov že pila različne alkoholne pijače. Prvi kozarec alkohola so dobili iz rok svojih najbližjih navadno na praznovanju katerega rojstnega dneva, novega leta ali katerega praznika. Redke so družine, ki ne bi imele doma vsaj eno, če ne več alkoholnih pijač.

Presenetljivo je število učencev OŠ, ki so bili že pijani in učencev, ki kadijo. Ni redka praksa, da vidijo učenci svoje starše, zlasti očeta, pa tudi učitelja pijače. Zaskrbljuje, če je predvsem to, da nič ne stori mo spričo dejstva, da okrog 7 % slovenske mladine redno pije, okrog 60 % pa jih izjavlja, da pijejo občasno.

Iz prakse vemo, da se ravno v času adolescence začneja tragična pot bodočih alkoholikov. Še zlasti je alkoholizem mladih problematičen, ker so telesne in duševne okvare še težje, zdravljenje pa skoro povsem neuspešno.

Na evropskem kongresu za preventivo alkoholizma in drugih boleznih odvisnosti, je bilo precej govora o tem, kako si Evropa pa tudi ZDA in SZ prizadevajo, da bi zmanjšali škodo, ki nastane zaradi alkoholizma. Precejšnja sredstva se vlagajo v vzgojno izobraževalne programe v OŠ, v DO, prometu in naseljih. Sprejemajo se zakoni, ki obravnavajo te probleme. Prav je, da se učimo na uspešni praksi prevencije. Predvsem se moramo zavedati multidimenzionalnosti problema alkoholizma. Dokler bomo obravnavali alkoholizem samo kot medicinski problem, ne bo uspeha.

Alkoholizem je tudi socialni, gospodarsko ekonomski, politični, organizacijski, kulturološki, vzgojno izobraževalni, torej široko družbeni problem.

V preventivi je nujno spreminjanje javnega mnenja glede pitja alkoholnih pijač.

Že 10 — 14 letni otroci morajo vedeti, kam vodi popivanje in kakšne so posledice kajenja. Osnovne šole bi morale sprejeti kontinuirane programe za zdravo življenje, ki naj bi vsebovali vsaj od 5. do 8. razreda po eno do dve predavanji ter pogovor s strokovnjakom o teh problemih, da si otrok izgradi zdrava stališča glede alkohola, kajenja in droge. K delu je treba pritegniti resne socialne delavce, pedagoge, zdravnike, psihiatre. Mladim moramo nuditi več treznih zabav, rekreacijskih aktivnosti, športnega, kulturnega in umetniškega udejstvovanja, imeli naj bi kavarnice, okrepčevalnice brez droge. Nujni so projekti zaposlitve za prosti čas. Mladini moramo dajati zgled. V nekaterih zahodno evropskih državah so sprejete v šolah ce-

lo tako stroge kazni, da učitelj, ki kadil pred otroci ali ga vidijo pijanega, lahko izgubi službo. Mislim, da bi se morali tudi mi zamisliti nad vzgojnostjo staršev in učiteljev, ki doraščajoči mladini predstavljajo identifikacijske vzorce. Tudi TV lahko precej škoduje z neprimernimi oddajami — predvsem pa slabi družinske vezi.

Več bi morali dati poudarka na zdravi prehrani. Predvsem ne bi smelo manjkati sadja, ki je po nekaterih študijah močan zaščitni faktor pri razvoju alkoholizma in rakastih obolenjih.

V delovnih organizacijah so preveč strpni do alkoholikov. Ni smotno preganjati alkoholikov, treba jih je poslati na zdravljenje. Na mote- no vedenje alkoholikov v DO morajo reagirati predvsem predpostavljene, ki so dolžni, da ga opozorijo, če pa se nedisciplinirano ponovi, je prav, da se mu postavi alternativa — zdravljenje ali odpust iz DO. Pri- tiski morajo biti seveda humani ne- zainteresirani za človeka.

Raziskave v Zahodni Nemčiji so pokazale, da v delovnih organizacijah pijejo več šefi kot delavci (20 % delavcev je bila na alko-testu in 53 % šefov), kar sigurno moti uspešno prevencijo.

Kaj pa pri nas? V DO bi morali odstraniti alkohol iz delovnega okolja:

- osveščati in informirati bi bilo potrebno delavce o vseh vprašanih alkoholizmu,

- čim prej je treba poskrbeti za alkoholno ogrožene delavce.

Prevenција nujno vsebuje tudi prepoved reklame alkohola in toba- ka ter kontrolo nad prodajo:

- prepoved točenja alkoholnih pijač mladoletnim osebam (do 18 let),

- prepoved točenja pred sed- mo uro zjutraj,

- prepovedana prodaja alko- holnih pijač v bližini šol,

- dodatno obdavčenje visoko procentnega alkohola,

- del dohodka od alkoholnih pijač bi morali odvajati za preven- tivne programe in zdravljenje alko- holizma.

Preventiva alkoholizma je vsek- or tudi eden od bistvenih prispev- kov h gospodarski stabilizaciji.

Dr. Dušan Žagar

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je predsedstvo OO ZZB NOV na svoji seji, dne 23. julija 1987, med drugim razpravljalo tudi o zapletih, ki so bili povzročeni zaradi neodgovornosti DO VIATOR — TOZD za MESTNI POTNIŠKI PROMET. Ta DO ni opravila prevozov udeležencev na 19. srečanje borcev NOV in aktivistov OF vse Gorenjske, ki je bilo v Komendi.

»Predsedstvo OO ZZB NOV ne sprejema ponudbe DO VIATORJA, da v nadomestilo organizira brezplačen prevoz z avtobusom na enodnevni izlet po izbiri občinske organizacije ZZB NOV. Svoje stališče utemeljuje takole: »Udeležbo na 19. srečanje borcev NOV in aktivistov OF v Komendo je pripravljala OK SZDL in njeno predsedstvo. Tja so bili vabljeni vsi delovni ljudje in občani in ne samo borci in aktivisti OF. Srečanje v Komendi je bila tudi pomembna politična manifestacija v l. 1987 na Gorenjskem in zato tja niso šli na izlet ne borci in ne drugi občani.

Predsedstvo OO ZZB NOV zato predlaga, da DO VIATOR — TOZD — MESTNI POTNIŠKI PROMET v opravičilo popravni odnose usluž- bencev do delovnih obveznosti, še zlasti pa tudi odnose do naročil ob pomembnih političnih manifestacijah.«

Predsedstvo OO ZZB NOV: predsednik: FRANC DOLENC, l. r.

PREGLED ŽALNIH SVEČANOSTI V OBČINI LJUBLJANA—ŠIŠKA

KRAJEVNA SKUPNOST:

Milan Majcen 29. 10. ob 17.00 uri, v Žibertovi ul., pred spomenikom. Hinko Smrekar

Komandant Stane I., II., III., Dravljje, Bratov Babnik, 30. 10. ob 16.00 uri, pri spomeniku na pokopališču v Dravljah.

Koseze, Podutik, Zg. Šiška, Dolomitski odred.

Vodice, Bukovica—Šinkov turn 1. 11. ob 10.00 uri, na pokopališču v Vodich.

Smlednik 30. 10. ob 11.30 uri, na pokopališču.

Šentvid 29. 10. ob 16.00 uri, pri spomeniku talcev.

Medvode, Preska, Vaše—Goričane 1. 11. ob 10.45 uri, na pokopališču v Preski.

Sora 31. 10. ob 18.00 uri, pred domom krajanov Sora.

Pirniče 29. 10. ob 16.00 uri, pri spomeniku pred domom krajanov Pirniče.

Senica 1. 11. ob 9.00 uri, pri spomeniku pred domom družbenih organizacij Senica.

Predstavitev alpinistične odprave Trisul '87

V medvoškem domu Svobode se vedno pogosteje dogajajo zanimive in kakovostne prireditve. Tako so 2. septembra člani alpinistične odprave Trisul '87, pod pokroviteljstvom delovne organizacije Donit, predstavili vzpon na 7130 m visok Trisul v gorovju Himalaja.

Poleg razstave barvnih fotografij, so obiskovalcem pokazali še več kot dvesto barvnih diapozitivov na velikem kino platnu. Diapozitive je zanimivo komentiral udeleženec odprave Vanja Matijevac. Udeleženci prireditve so dobili tudi mape natiskanih črno-belih fotografij, avtorja Ladislava Vidmarja, ki je bil obenem tudi vodja odprave. Polna dvorana udeležencev je bila navdušena nad predstavitvijo, saj je bila drugačna kot tovrstne odprave do- slej, predvsem pa so obiskovalci doživeli čar te visoke gore in poti do nje.

bp